

Nataša Konc Lorenzutti

Kakšno drevo zraste iz mačka

Diskalme

Ko sem hodil v prvi, drugi, tretji razred, nismo imeli doma nobene živali, razen golazni. V šoli sem si potem zmeraj izmišljal razne ljubljence. Nekaj časa sem pravil, da imam opico, pa mi nobeden ni verjel. Mami in očetu sem večkrat omenil, da bi rad kačo ali kuščarja, pa sta se tako kremžila, kot da bi jedla plesnivo polento. Ne vem, kaj ju je potem treščilo. Ko sem bil v četrtem razredu, sta se naenkrat domislila, da bi imeli mačka. In res, od nekod smo dobili lepega tigrastega mladička. Mama se je čisto raznežila. Postlala je košaro, pripravila posodico za mleko in mačjo kahlo s peskom. Tako se je začela komedija s Tigijem.

OŠ DRAGA BAJKA VIPAVA

P C
KONC LORENZUTTI
Kakšno drevo

100008794

1/2021

COBISS

iš

Nase knjige lahko naročite na
www.miszalozba.com.
Poština je brezplačna!

miszalozba.com

NATAŠA KONC LORENZUTTI

Kakšno drevo zraste iz mačka

Miš

NATAŠA KONC LORENZUTTI

Kakšno drevo zraste iz mačka

Ilustrirala ANA ZAVADLAV

Miš

NATAŠA KONC LORENZUTTI

Kakšno drevo zraste iz mačka

Ilustrirala ANA ZAVADLAV

OSNOVNA ŠOLA
DRAGA BAJCA VIPAVA
KNJIŽNICA

100008794/2021

Delo je lahko veselo

Imam dva brata: Janeza in Tomaža. Tomaž je že velik, hodi v sedmi razred, Janez pa je samo eno leto starejši od mene, hodi v tretji razred. Janez se večkrat pritožuje nad domačimi nalogami. Včeraj sta se z mamo tako pregovarjala, da je oče samo debelo gledal in se sploh ni vtikal, ker bi prej dokončal streho drvarnice, kakor rešil to, kar sta se šla onadva. Jaz sem bila v fantovski sobi in sem vlekla na ušesa, kaj si imata povedati.

»Si naredil nalogo?« je vprašala mama.

»Nisem,« je odgovoril Janez.

»Ja ... saj je že večer, kmalu bo risanka, naredi takoj,« je rekla mama.

»Ne, ne bom!« je pribil Janez.

»Kako ne boš?«

»Tako ... ne bom!« je odvrnil.

»Zakaj pa ne?«

»Ker je neumno.« To je rekel tako preprosto, kot

da bi povedal pravljico za lahko noč; kot da bi rekel: in potem so šli trije prašički domov ...

Mama je bila nekaj časa tiho, potem pa se je odločila:

»Janči, ampak nalogo boš moral narediti.« On pa:

»Mami, ampak jaz naloge ne bom naredil, ker mi ni všeč.«

Mama je rekla:

»In kaj je tisto, kar ti ni všeč?«

»Barvanje! Cel kup drobnarij! Cel kup barvanja!

To mi je dolgočasno in tega ne bom delal!« je rekel že malo bolj jezno, manj pravljичno.

»Janez,« je bila mami še vedno prijazna. »Lahko razumem, da ti barvanje ni všeč, ampak naloga je naloga. Jo moraš narediti.«

»Pa je ne bom!«

Mami je bila spet nekaj časa tiho.

»Veš kaj, Janez!« je rekla čez nekaj časa, že kar malce bolj glasno.

»Veš kaj! A misliš, da je meni vse, kar delam, všeč?! A misliš, da sta mi kuhanje in pomivanje posode všeč? Kaj bi bilo, če bi enkrat rekla: ljubčki moji, jaz ne bom več kuhala, ker mi ni všeč! Kaj bi bilo? No, kaj bi bilo?«

»Bi jedli v šoli,« je čisto mirno rekel Janez.

Mama je nekaj zabrundala, potem pa zaropotala:

»No, prav! V redu! Meni recimo tudi pucanje sekreta ni všeč!« (Prevajam: čiščenje stranišča.)

»A ti ni všeč?« je vprašal Janez.

»Ne, mi ni. In zdaj ti dovolim, da to narediš namesto mene! Ti spucaš sekret, jaz bom pa tebi po-barvala tiste drobnarije in vse, kar je treba. A veš, da imam veliko raje barvanje kot čiščenje poscane školjke!« (Prevajam: polulane školjke.) To je rekla že zelo, zelo na glas.

Potem je čakala, kaj bo Janez odgovoril. Tudi jaz sem čakala. In oče in Tomaž, ki sta prisluškovala za vrati, sta se muzala, šlo jima je na smeh.

Nekaj časa je bilo vse tiho. Potem je Janez rekel:

»Prav, mami. Zmenjeno!«

Mama se je po mojem morala prijeti za rob mize. Si kar predstavljam, kako je buljila v Janeza. On pa je mirno prišel v sobo, kjer sem jaz listala knjigo, vzel iz šolske torbe delovni zvezek, ga nesel mami v kuhinjo in vprašal:

»Kje je gobica?«

»Zadaj, za straniščno školjko, v plastični škatlici.«

»In kje je čistilo?«

»Tukaj, na!« je rekla mama. In potem sta šla v kopalnico; slišali smo mamo, ki je razlagala, kako je treba očistiti školjko tudi od znotraj, pod robom; tam, kjer je vse rumeno in smrdljivo. Govorila je:

»Si razumel?«

Janez pa:

»Ja, mami, sem.« Mi smo mežikali drug drugemu in se hihitali.

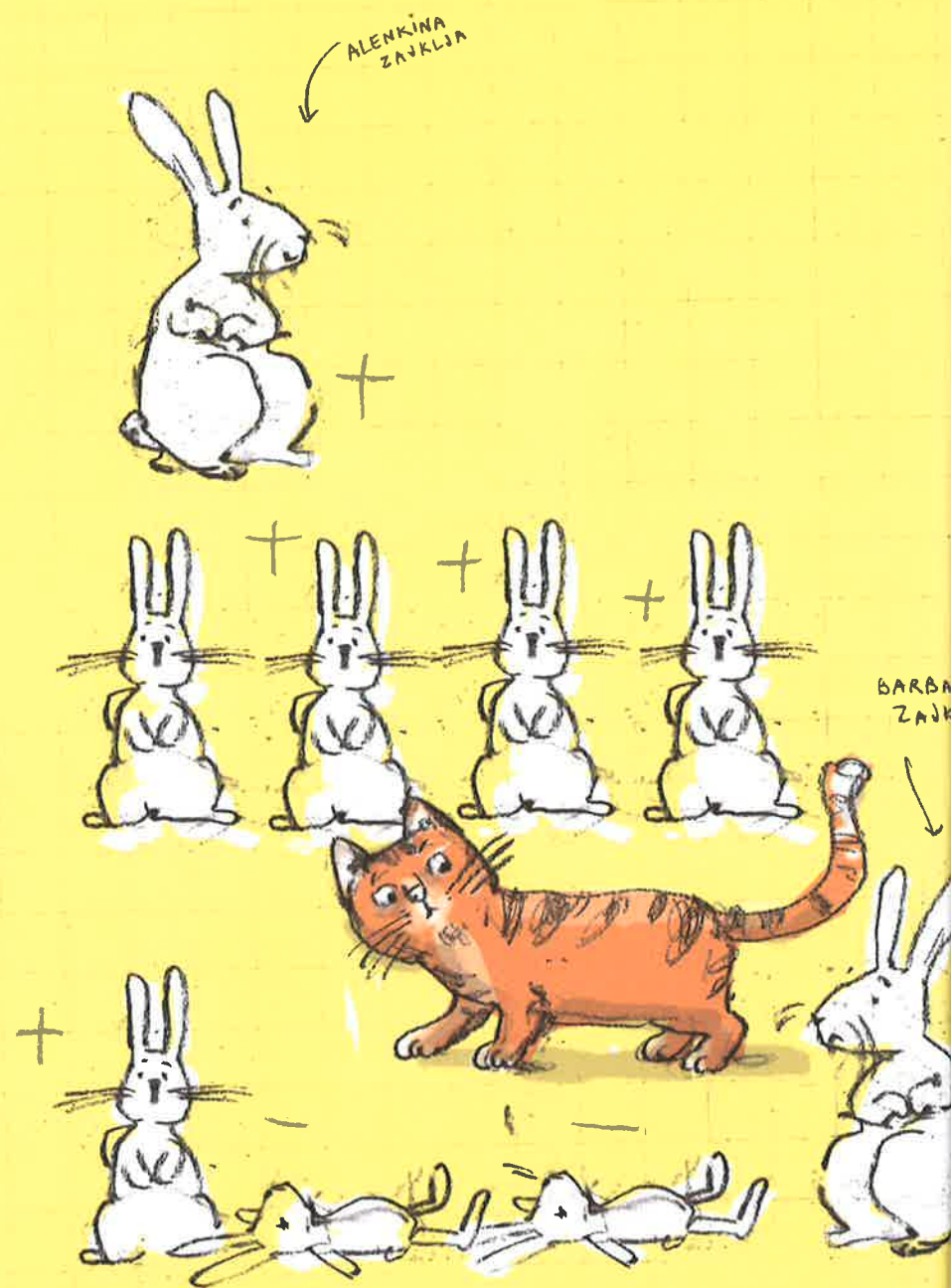
Mama je šla nazaj v kuhinjo in govorila sama zase:

»Na, mislila sem delati palačinke, zdaj bom pa barvala slikice!«

Takoj sem se odločila, da ji bom pomagala. Stekla sem k njej in rekla: »Bom jaz pobarvala, ti kar naredi palačinke!« In potem sva se obe smejali. Jaz namreč rada barvam. In ona rada peče palačinke.

Janez je zelo natančno očistil školjko, kad, bide in umivalnik. Oče je namazal palačinke, ki jih je spekla mami, Tomaž je vabil klarinet, jaz pa sem zelo lepo pobarvala sliko v Janezovem delovnem zvezku. Kopalnica se je svetila od čistoče. Tudi Janezu so se svetile oči, ko je prišel v kuhinjo in dobil dve topli palačinki s čokolado za začetek, potem pa še dve z marmelado za nameček.

Kakšno drevo zraste iz mačka

Zdi se mi, da so učitelji obsedeni s hišnimi ljubljenci. Večkrat na leto, pri raznih predmetih, se pogovarjamo o tem. Še pri matematiki se najdejo besedilne naloge, v katerih je treba izračunati recimo, koliko mladih zajčkov imajo pri Alenki in pri Barbari skupaj, če ima Alenkina zajklja štiri mladiče, Barbarina pa tri in če dva pogineta. Tudi pri angleščini obravnavamo hišne ljubljence. Učitelja kar naprej zanima, kaj bi se jaz pogovarjal z vrstnikom, ki bi ga spoznal na nekem taboru. Seveda bi ga moral vprašati, če ima kakšnega hišnega ljubljénčka! Brez tega se ne izmažeš!

Ko sem hodil v prvi, drugi, tretji razred, nismo imeli doma nobene živali, razen golazni. V šoli sem si potem zmeraj izmišljal razne ljubljénčke. Nekaj časa sem pravil, da imam opico, pa mi nobeden ni verjel. Mami in očetu sem večkrat omenil, da bi rad kačo ali kuščarja, pa sta se tako kremžila, kot da bi jedla

plesnivo polento. Ne vem, kaj ju je potem treščilo. Ko sem bil v četrtem razredu, sta se naenkrat domislila, da bi imeli mačka. In res, od nekod smo dobili lepega tigrastega mladička. Mama se je čisto raznežila. Postlala je košaro, pripravila posodico za mleko in mačjo kahlo s peskom. Tako se je začela komedija s Tigijem.

Prve dni smo ga toliko valjali po rokah, da je dobil vročino. Od same prevelike ljubezni. Potem ga je bilo treba ujčkati kakor dojenčka in mu vlivati vodo v gobček. Pa se je razvadil! Postal je siten in scrkljan! Seveda smo se bali, da si bo mama premislila. Imel sem občutek, da ji gre Tigi na živce. »Mi je bilo res treba tega?« je včasih vzkipela, ko se ji je motal pod nogami in presunljivo cvilil. »Komaj sem otroke spravila iz plenice, pa naj se ukvarjam s to mačjo cmero!« Zvečer, ko smo mi trije že ležali v posteljah, sem slišal milo mijavkanje in potem mamo, ki je pihala: »A zdaj, ko je končno mir, bom pa tebe ujčkala, mali sesalec?«

No, vseeno smo prebrodili začetno krizo. Maček se je dobro privadil življenju pri hiši. Nismo ga razvadili, živi zunaj, noter prihaja samo na obisk, poležavat seveda. Njegova hrana je večinoma kravja (govedina iz juhe in mleko). Nikoli se še ni polulal

ali pokakal v stanovanju. Mama ga je dobro vzgojila, ima že izkušnje (tudi mi, človeški mladiči, ne lulamo in ne kakamo po stanovanju).

Tako je Tigi postal naš hišni zaljubljenček. Veste, zaljubljen je v našo mamo. Seveda, ona je glavna pri hladilniku! Za očeta se Tigi sploh ne meni, čeprav ga včasih tudi on nahrani; za nas, otroke, še manj. Samo za mamo hodi. Če gre mama na stranišče, jo čaka pred vrati. Ko gre ona v službo, jo čaka na dvorišču. Kadar mama kuha, o, takrat jo ima pa še posebno rad. Okrog nje se muza in zgodilo se je že, da jo je ugriznil skozi copat, ker ji predolgo ni nič padlo s pulta.

Ima pa naš Tigi tudi malo čudne navade. Nikoli ne leži tam, kjer mu ukažemo. Namesto v košaro za mačka gre v košaro za drva. Namesto pod stol gre na stol. In namesto da bi zunaj ležal na preprogi, ki smo jo pripravili v ta namen, se spravi v korito za rože, na zemljo, ki je ostala od lani. Joj, kako je potem umazan. Potka se dela za njim!

Oče pravi, da bomo letos namesto rož sadili mačke. Saj je lepo videti, pravi. Seveda se šali. Jaz pa si vseeno skušam predstavljati, kako bi bilo, če bi maček v koritu pogнал korenine. Res me zanima, kakšno drevo bi zraslo iz njega!

Pomožna ptičja starša

Ustanovil sem svoj naravovarstveni dnevnik. Vanj pišem samo dobre stvari, slabih nima smisla.

Za uvod sem opisal nekaj lanskih dogodkov. Recimo, kako smo enkrat rešili postrv, ki je ostala v luži sredi proda, odrezana od reke. Oče jo je ujel z golo roko (seveda ni bilo lahko, dolgo jo je lovil) in jo hitro nesel v tekočo vodo. Malo je bila omotična (postrv, ne voda), a si je opomogla in zaplavala.

Izpustil pa sem žalostno zgodbo mladega kosa, ki smo ga našli lansko pomlad. Sosed nam je rekel, naj ga pustimo tam, kjer smo ga dobili, da ga bodo njegovi starši lahko našli in ga hranili, dokler ne bo vzletel. Figo je vzletel! Naravnost v želodec

našega mačka se je pogreznil! Naučili smo se, da odrasli nimajo zmeraj prav.

Tudi naš oče je odrasel človek (plešast je že, in kadar si pusti rasti brado, ima vmes sive kocine), pa se je včeraj kar izkazal.

Dogodek je primeren za moj dnevnik. Pišem:

Mojca je spet našla mladega kosa, in sicer pod grmom za hišo. Najbrž je hotel poleteti iz gnezda, a se je uštel in je padel. (Takšni so majhni otroci! Delajo po svoje! Tudi Janez je enkrat hotel poleteti z visokega zidu in se je potolkel! Jaz, ki sem že večji, takšnih neumnosti ne počnem več, naredim pa tudi kaj po svoje, da ne boste mislili, in ko bom še malo zrasel, bom vedno več stvari delal po svoje, komaj čakam!)

Ptičji otrok je torej čepel v listju in se tresel. Lahko se zahvali lenobi našega mačka, da je ostal živ. (Maček je nekje drnjohal.)

Moja sestra in brat sta v tistem trenutku, ko sta našla ptička, začutila v sebi neznansko starševsko ljubezen. Mojca ga je stisnila v dlani in ga nesla pokazat očetu. »Saj ga bomo rešili, kajne, da ga bomo,« sta mole- dovala.

Oče se je res zavzel. Rekel je, da ptička ne smemo pustiti na tleh. Mačka smo zaprli v klet. Potem se je oče odpeljal k stari hiši našega deda (ki je že umrl). Tam je našel zarjavelo kletko. Očistili smo jo in dali ptička vanjo. Kako se mi je smilil! Trepetal je in kar naprej kakal, od samega strahu. Skoraj se mi je zdelo, da bi manj trpel, če bi ga maček na hitro pohopsal.

Janeza in Mojco pa je obsedla dobrodelnost. Celo popoldne sta se plazila po gošči in iskala gosenice ter majhne rdeče-črne žužke, ki jim pravimo pouštrčki. Tlačila sta razkosane žužke mladiču v kljun. Jaz sem se seveda spraševal, kakšen smisel ima moriti majhne živalce zato, da ohranimo neko drugo žival. Potem, ko sem dobro razmislil, pa sem ugotovil, da so gosenice in pouštrčki za ptiče naravna hrana. (Čeprav so tudi ptiči za mačke naravna hrana, a kaj češ, mačka lahko hranimo s polento in mlekom.)

Sestra in brat sta se pri večerji oklicala za pomožna ptičja starša, mene pa razglasila za strica. Oče in mama sta tako na hitro postala dedek in babica, če se jaz kaj razumem na te povezave.

Kletko je naš oče, ptičji dedek, obesil na balkon. Mačka smo tudi čez noč pustili v kleti. (Samo lulat je šel ven, pa brž nazaj noter, k sreči ga ne vleče v divjino, če se mu nasmehne sreča in sme biti noter.) Na kletko je oče od zunaj pritrdil deščico, da bi ptičkovi starši imeli kje pristati, ko bi našli mladiča.

Danes zjutraj nas je zbudilo glasno čivkanje. Prava ptičja starša sta obletavala kletko in klicala svojega izgubljenega otroka. Tudi on se je oglašal in razburjeno frfotal. Prvi se je opogumil oče kos, prepoznal sem ga po rumenem kljunu. Pristal je na deščici in skozi rešetke nahranil lačnega malčka. Tudi mama kosovka je prišla na deščico, takoj za možem. To smo bili veseli! Zdaj vneto prihajata in odhajata ter nosita

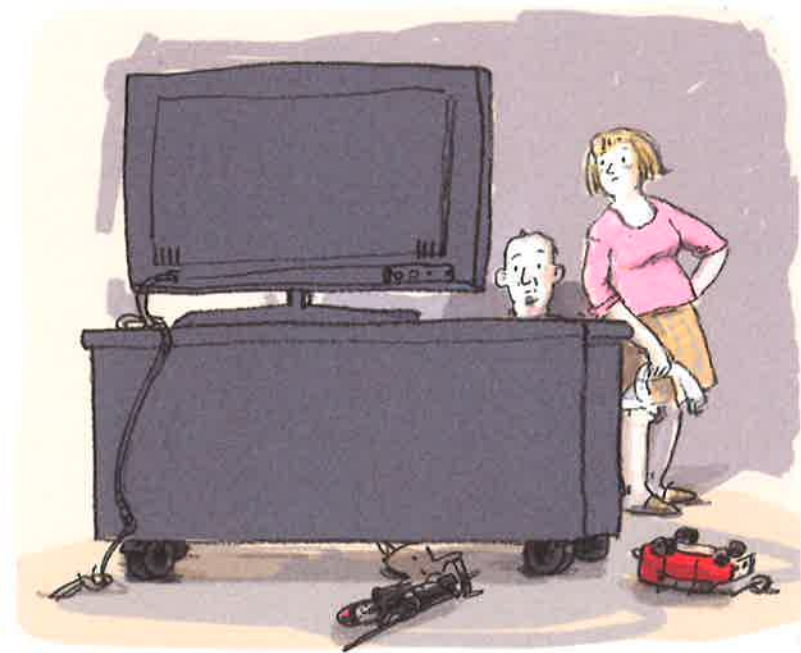

pouštrčke in gosence nesrečnemu potomcu. Mi pa skozi okno opazujemo lepo družino. Naš oče pravi, da bomo ptička pustili kakšen dan v kletki, potem pa bomo odprli vratca in bo spet poskusil leteti.

Zjutraj, preden smo šli v šolo, je brat vprašal našo mamo, ali bi bila tudi ona tako pogumna kakor kos in kosovka. Rekla je, da so skoraj vsi starši pogumni, kadar je treba rešiti otroka. On pa jo je vprašal še, če bi skočila v ledeno mrzlo reko zaradi njega. Kaj mislite, kaj mu je odgovorila? Bi ali ne bi? Ne povem, tralala! Kar vprašajte svojo mamo.

Poskusna država

Kadar moja starša gledata dnevnik na televiziji, se mi prav smilita. Oče se razburja, mama pa skoraj joče. Ne razumem, zakaj potem sploh gledata! Jaz imam televizijo za zabavo, onadva pa se mučita z njo!

»Kam nas bo to pripeljalo?« robanti oče.

»Lopovi, barabe!« vzdihuje mama.

»Poglej ga, kako se šopiri, ne pove pa resnice!« godrnja oče.

»Ojoj, ojoj, otroke pobijajo!« se mami trese brada.

»Daj no, mami, lepo te prosim, nikar ne glej, če se tako sekiraš,« moledujem. Rad bi popravil svet. In ga tudi bom! Že zaradi nje!

Z bratom sva se zmenila, da bova postala predsednika in bova naredila red. Najprej sva šla vprašat očeta, na kakšno šolo se vpišeš, da lahko postaneš predsednik države. Je rekel, da morava najprej »biti uspešna v osnovni šoli«. Kakšen dolgočasen odgovor! Kaj bom jaz, lepo vas prosim, rabil plus in minus pri spreminjanju sveta! En minister zadnjič, v eni oddaji, niti tega ni vedel, katera je bila prva slovenska knjiga! To bi še naš maček pravilno odgovoril, če bi znal osem črk iz abecede. Ampak maček tega ne rabi (maček naj lovi miši), predsednik pa tudi ne, on naj raje pomaga, da bo mir na svetu in da ljudje ne bodo klali ljudi!

To bova midva z bratom vse uredila, boste videli! Še ploskali nama boste, ko bova imela govore na proslavah! Zdaj se bova učila v glavnem tisto, kar je treba za to, da se potem vpiševa v šolo za predsednike. Predvsem pa bova veliko vadila.

Za začetek sva ustanovila poskusno državo v najini sobi. S podstrešja sva privlekla vse kocke in sva najprej uredila ministrstvo za obrambo. Moj brat se je

odločil za ministra. Naredila sva oklepnike, letala in vojašnice. Povedati moram, da je to oboroževanje samo za obrambo. Najina država ne bo nikogar napadla. Midva bova samo branila svoje ljudi, če si kdo drzne napasti nas!

Potem sva uredila ministrstvo za okolje in prostor. To pomeni, da sva si v sobo prinesla dve škatli za odpadke: eno za papir, drugo za plastiko. Ogrizke od jabolk pa bova metala čez balkon, na gnoj. To je bil prvi ukrep v zvezi z okoljem. Mama nama je zažejala, naj urediva še prostor, kar je pomenilo, naj pospraviva sobo, pa sva na seji sklenila, da ne bova; saj razmetane stvari ne ogrožajo okolja. Zato sva besedo prostor črtala in imava zdaj ministrstvo samo za okolje. Minister sem jaz.

Poleg teh dveh imava še ministrstvo za šolstvo, ki naju ne zanima preveč. Nobeden od naju ni hotel biti minister, pa sva to mesto prepustila sestri, tako da ne veva prav dobro, kaj se tam dogaja.

Najina država je urejena tako, da je vsak dan eden predsednik in tega dne ukazuje, drugi pa je minister za svoje področje in uboga predsednika. Naslednji dan se zamenjava.

Toda najina ureditev je bila kmalu na preizkušnji, že na torek, ko sem bil jaz predsednik, brat pa minister za obrambo. V sobo je prinorela najina sestra: tista, ki je ministrica za šolstvo. Bila je čisto histerična in je kričala, da mama v kuhinji in v njeni sobi pomiva tla in da se ne more igrati. Vpila je, da bo prišla k nama, in to z vso svojo prtljago. Midva z bratom seveda tega nisva mogla dovoliti! Najino ozemlje je že tako nabasano, da ne moreva sprejeti še nje, skupaj z vsemi njenimi dojenčki, medvedi in zajci! Za begunce nimava prostora! Prestrašila sva jo z oklepniki, jo vrgla ven in zaloputnila vrata za njo. Kako je tulila na hodniku! (Če bomo kdaj doživeli letalski napad na državo, bo lahko sirena.) No, tam je rjovela, midva pa nisva niti najmanj pričakovala, da bo signal slišal nekdo, ki ga v vlado nisva povabila ... Vrata so se odprla in vstopil je ... oče!

Naenkrat so odpovedale vse najine državniške sposobnosti. Jaz sem še nekaj ugovarjal, pa sem kmalu spoznal, da me oče kot predsednika ne upošteva in da v ureditvi naše poskusne države še nismo uredili področja človekovih pravic.

Kam pelje pot čez polje

Bom kar resnico povedal! Nič se ne bom pretvarjal in ne bom rekel tega, kar pametni odrasli pričakujejo od pametnega fanta! Takole bom povedal: ne učim se zaradi sebe!

Čisto vseeno mi je, ali poznam lastnosti vode ali ne! Bolj me skrbi, ali bomo, ko bom velik, vodo sploh še imeli. Vseeno mi je tudi, ali znam zakon težnosti na pamet ali ne, ker to, da pri zdrs s višine ne padeš navzgor, ampak navzdol, že vem.

No, kakšno angleško besedo je dobro poznati, da lahko razumeš komade svojih najljubših bendov. In nekaj računstva je tudi fino obvladati, da znaš izračunati, kaj lahko kupiš z denarjem, ki ga za rojstni dan dobiš od none. Tudi vsega ostalega ne rabiš veliko. Pomembno je vedeti recimo, da se po poti, ki gre tamle čez vaško polje, ne pride v London, ampak v Volčjo Drago. Pomembno je tudi vedeti, da človek ne nastane na enak način kot paradižnik, pri slovenščini pa je nujno samo to, da se naučiš za silo brati in pisati, ker si brez tega res pravi bumbar!

Vse ostalo se učim zaradi ocen. Te pa niso pomembne meni, ampak mojim staršem.

Kako je lepo priti domov, če imam dobro novico: matematiko sem pisal pet! In kako mi je težko, kadar imam podpis ali dvojko v torbi! Moj oče ne kaže nobenega posebnega navdušenja nad lepo oceno! On to enostavno pričakuje. Pokaže pa silovita čustva, kadar imam v beležki sporočilo, da sem ga v šoli biksal!

Mama je precej drugačna. Tako je vesela vsakega mojega uspeha, da se že zaradi nje splača kdaj pa kdaj malo učiti! Moj poraz pa jo tako potre, da sem potem žalosten še sam.

Veste, za učenje se težko zberem. Ko odprem učbenik, mi je zanimivo samo, ko snov prvič preletim. Drugič mi je že dolgočasno. Zato se večino stvari učim tako, da jih preberem enkrat.

Dvakrat ali trikrat berem samo stvari, ki so mi res zanimive. Česa takega pa v učbenikih največkrat ni. Zanimive stvari so v drugih knjigah. Vinetouja, recimo, sem že štirikrat prebral. Tisti del, v katerem Vinetou umre, pa osemkrat. Vsakič sem upal, da se bo drugače razpletlo, a sem vedno prišel do istega konca:

»Vinetou se je zgrudil na tla. Obstal sem kot vkopan. 'Vinetou, prijatelj moj!' sem zaklical, 'ali te je krogla zadela?' 'Vinetou bo umrl,' je odgovoril.« Ko preberem do sem, imam še vedno upanje, da ga

bo prijatelj ohranil pri življenju. Toda ko pridem do besed, ki jih znam na pamet, se zavem, da zgodbe, tudi če jo stokrat preberem, ne bom spremenil. Takole piše:

»Potem so se njegovi prsti počasi ločili od mojih – bil je mrtev.«

Včasih sem jezen na pisatelje, ki pišejo nesrečne konce!

Vidite, vse to bi vam lahko opolnoči zdrdral, čeprav se nisem učil, ker mi je zanimivo, šola pa ne. Zato je verjetno dobro imeti starše. Da se imaš za koga učiti. Sicer bi gotovo res ostal bumbar in ne bi znal priti dlje kot do Volčje Drage.

Voščilo na silo

Voščilnice za materinski dan! Oh, sem samo čakal, kdaj nas bo to doletelo! Punce so izvlekle škarje in lepila iz torb, še preden je učiteljica sploh povedala, kaj bomo delali. So se že pripravile na tekmovanje, katera bo naredila lepše rožice in metuljčke in srčke in ne vem kaj še vse.

Meni je vse skupaj odveč. Saj vem, da je danes materinski dan. Tudi moja mama ve, da ji bo vsak otrok nekaj prinesel. Moja sestra se ji bo prva prilizovala s svojimi izdelki! Jaz bom prišel domov šele, ko bo mama že vsa utrujena od tega, ker bo morala Mojco tako hvaliti: kako je pridna in spretna in nadarjena.

Saj bo potem tudi meni rekla, da sem priden, spreten in nadarjen. A jaz vem: moj izdelek bo veliko bolj štorast od Mojčinega! Moj bo čisto fantovski!

Dobro, naredim navadno rožico iz rdečega in belega papirja. (Čeprav bi raje naredil orla!) Steblo naredim malo drugače kot drugi. Zakaj bi morali vsi prinesiti domov enake rože? Punce se afnajo s svojimi okrasnimi kemičnimi svinčniki in pišejo na listke: moji ljubi mami za njen dan!

Seveda zato, ker je učiteljica rekla, naj vsak še nekaj napiše zraven.

Vzamem listek. Napisal bom ... Ah, ne vem. Zakaj bi moral na vsak način nekaj napisati? Saj znam govoriti! Mami bom rekel: »Živijo! Prinesel sem ti tole.«

»No, ste napisali?« vpraša učiteljica.

»Smo,« odgovorijo deklice v en glas. Mi, vsi štirje fantje v razredu, pa se še mučimo s pisanjem. Ker se mudi, nekaj na hitro nakracam in spravim v torbo.

V avtobusu, ko se peljem domov, pa se

moji Ljubi MAMICI!
za njen DAN!

mi naenkrat zazdi vse skupaj čisto neumno. Skrivaj potegnem listek iz torbe, ga zmečkam in ga stlačim nazaj noter.

Doma je Mojčina roža z voščilnico že na mizi. Pouk je končala eno uro pred mano.

»Poglej, kaj sem naredila za mamico!« vpije. Na živce mi gre.

»Dobro, tudi jaz sem nekaj prinesel,« rečem, a mi je naenkrat žal.

»Pokaži!« piska ona.

»Kaj te briga!« siknem.

Potem zagledam mamo, ki pride z balkona v kuhinjo:

»O, Janez, si prišel?«

»Ja, sem prišel, a me ne vidiš!« Ko me hoče objeti, se izmaknem in grem v fantovsko sobo. Tomaža še ni doma. Če se še on primaje s kakšnim živim tulipanom, se bom razpočil! Nič, bral bom stripe. Rožo in zmečkan listek odložim na svojo pisalno mizo.

Čez pol ure me pride mama klicat na kosilo. Stopi čisto zraven mene in zagleda ... moj izdelek na mizi.

»O, kakšno lepo rožico si napravil!« reče.

»A ti je všeč?«

»Ja. Ker je tako enostavna.«

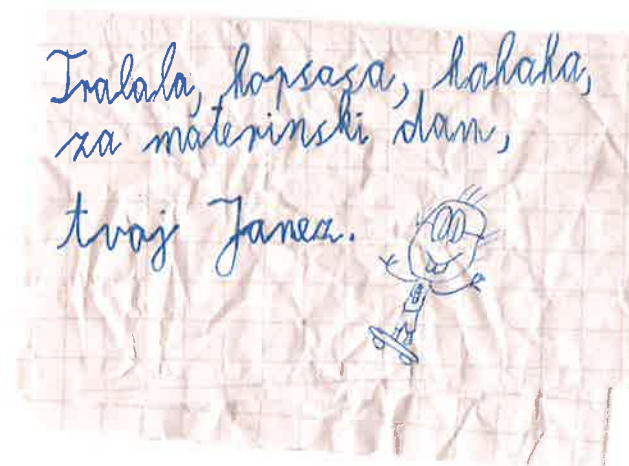
»Saj je zate,« rečem in gledam v mizo.

»Zame?« vpraša.

»Zate, ja. In tista zmečkanina tudi.«

»A res? Lahko pogledam?« vpraša. Jaz skomignem z rameni, ker mi je nerodno.

Mama vzame rožo in listek v roke. Potem listek razvije. Glasno prebere:

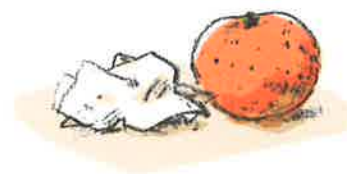

Mene je tako sram, da bi se najraje spremenil v listek in zmečkal še sebe.

»Hvala, Janez,« reče mama in mi da poljubček na mojo grivo (ki si je včeraj nisem pustil umiti).

Odleže mi pri srcu.

»Aja, mami!« se spomnim. »Še mandarino sem ti prinesel. Mi je ostala od malice. Vzemi jo, da mi ne zgnije v torbi, kakor zadnjič, saj veš!«

S krompirjem nimamo krompirja

»Letos se bomo vrgli v pridelavo krompirja,« je po kosilu na lepem izjavil oče, medtem ko je pil kavo. Enkrat na začetku pomladi je bilo. Kar stresel sem se, saj oče ni rekel »letos se BOM vrgel v pridelavo krompirja«, ampak je rekel »se BOMO vrgli«. Dobro sem vedel, kdo bo prvi, ki se bo moral v to zadevo metati z njim. Tomaž, seveda! Najstarejši otrok v družini, torej jaz. Janez in Mojca sta tako nadležna, kadar se česa lotita skupaj z očetom, ki nima najboljših živcev, da on nazadnje vzdihne: »Pejta se solit, najbolj mi bosta pomagala, če se pobereta proč.« To seveda ne velja zame, ki sem nenadležen. In sem ravno zato nagrajen z nevšečnostjo, da lahko delam naprej.

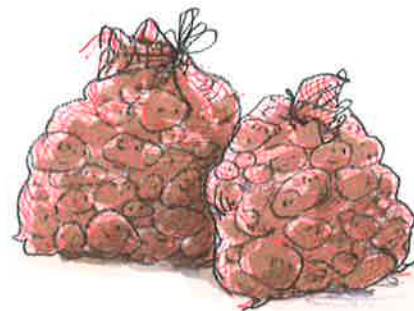
Tudi naša mami se ne bo metala v njivo, še nikoli se ni. Ona ima samo enkrat na leto od zemlje umazane roke, in to takrat, ko sadi balkonske rože. Zalivava

pa jih potem v glavnem midva z očetom. Ona jih samo občuduje in sprejema čestitke od sosedov: »Kako lepe rože imate, gospa,« pravijo. »S čim jih pa zalivate?« »Z ljubeznijo,« odgovarja ona in se smehlja. Pa še res je. Saj sva midva z očetom tudi njena ljubezen.

Kot sem že povedal: z vrtom se mami ne ukvarja. Midva z očetom vse prekopljeva, narediva grede, sadiva, puliva plevel in zalivava, ona pa prihaja samo po pridelke. S snažnimi rokami pride in pobere, kar sva midva prigarala! No, seveda potem iz tega tudi kaj užitnega naredi, da ne bom krivičen. Tisto, kar postavi na mizo, je mnogo bolj okusno od surovin, ki jih pobira na vrtu, priznam.

Doslej smo pridelovali paradižnik, kumare, paprike, korenje, bučke in solato. Letos smo torej poskusili s krompirjem. Oče se je že isti dan, ko je to oznanil, tudi res vrgel v njivo. K sreči sem imel takrat veliko dela za šolo, zato je zemljo prekopal sam in tudi sam natrosil naravni gnoj (to je postan drek od naše koze, nič ne bom olepševal). Potem se je odpeljal v zadrugo in kupil vrečo semenskega krompirja. Prišel sem zraven in gledal, kako ga sadi. V naslednjih tednih smo čakali, če bo kaj vzknilo. Zelenje je kmalu prišlo ven. A to seveda še nič ne pove o tem, kaj se dogaja v zemlji. Noter nismo kukali, to se ne sme.

Kasneje, ko so se grmički okrepili, sem jih pomagal osuvati in pobirati koloradske hrošče z listov. Na začetku poletja pa je prišel veliki trenutek. Ko se zelenje začne sušiti, je čas za pobiranje pridelka. Z očetom sva kopala, se potila, si krivila hrbta in nabrala – dva žaklja drobnega krompirja. Približno dvajset kil, je rekel oče.

Spoznal sem, da nimamo ravno krompirja s pridelavo krompirja. Kupili smo namreč eno vrečo, pridelali dve! Lahko bi pojedli kar tisti krompir, ki ga je oče kupil v zadrugi! Samo olupili bi ga in skuhali! Tako pa sva se lupila in kuhala midva z očetom, ko naju je na njivi žgalo sonce!

A nekaj bom k tej polomiji vseeno dodal: da je bil naš krompir mnogo boljši od kupljenega! Jedli smo ocvrtega, šest nedelj zapovrstjo: z mesno omako, domačo solato in velikim veseljem!

Rad bi, pa ne morem

Včeraj sem bil slabe volje! Čisto potr! Opazil sem, da je bila zato cela moja družina skisana. Nisem hotel tega, res ne. Ampak ni šlo drugače. Slaba volja je bila močnejša od mene! Ker mi je šlo vse narobe! Še slabše, sploh mi NIČ NI ŠLO!

Mama mi je zjutraj naročila, naj domačo nalogo naredim v podaljšanem bivanju. Popoldne naj bi nekam šli in naj bi pozno prišli domov. Imel sem dober namen. V podaljšanem bivanju sem rešil račune in potem sem se lotil naloge za slovenščino. Že naslov me je razjezil: JAZ, PES! Treba je bilo obrniti zgodbo o psu Pafiju na glavo. In učiteljica je rekla, naj ne prepisujemo iz berila.

Začel sem dobro: Ime mi je Pafi. Na kmetijo sem prišel zatem, ko je zbolela moja gospodinja in me je kmet vzel k sebi. Tukaj je veliko drugih živali, tudi kozel, ki nas ima vse za norca.

Na tem mestu se mi je zataknilo. Ničesar več se nisem mogel domisliti. Kar koli bi napisal, vse bi bilo preveč podobno zgodbi iz berila! Nič, bom doma, sem se odločil, saj mi lahko mama pomaga.

Ampak, veste, tudi tu se mi je zataknilo. Da še nimam domače naloge, me je popoldne glodalo, zato nisem povedal staršem. Domov smo prišli šele zvečer in mama se je lotila pripravljanja hrane.

»Nimam dokončane naloge,« sem izdaval.

»Kako to?« se je začudila.

»Ne znam,« sem odvrnil, in to tako, kot da me sploh nič ne skrbi.

»Prinesi brž sem, bova pogledala.« Mama je prosila očeta, naj dokonča večerjo, in sedla k meni. Kako mi je šlo kar naenkrat vse na živce, celo mama! Najraje bi prevrnil mizo. Vse, kar mi je mama predlagala, se mi je zdelo neumno. Kar sem si izmislil sam, pa je bilo še bolj trapasto.

Sploh nisem vedel, kaj hočem. Samo to mi je bilo jasno, da bi rad napisal, pa ne morem, in da bi bil rad bolj prijazen, pa ne morem biti. Nekaj me je tako tiščalo, da bi kar kričal in razbijal. Če bi bil vitez in bi imel meč, bi slabo voljo razsekal na koščke, da bi frčalo na vse strani. Tako pa sem utrudil mamo in omračil očeta.

Tomaž in Mojca sta že povečerjala in šla spat. Tudi jaz sem jedel, a moj riž je imel okus po žaganju, sploh mi ni hotel zdrsniti dol. Pozno zvečer sem še vedno sedel za mizo. Malo sem jokal, malo tulil, grizel nohte, bil sem jezen nase in na starša, ki mi nista več pomagala. Oče je rekel, naj se grem umiti in spat, jaz pa sem vztrajal, da moram dokončati domačo nalogo.

»Prav, kakor hočeš,« je rekel. »Midva bova naredila svoje. Pozno je že.« Lotil se je pomivanja posode, mama pa likanja.

»Kaj bom jaz v življenju rabil obračanje zgodb na glavo?« sem se razburil. »Bom mar pisatelj? Ne, ne bom! Kmet bom! Prideloval bom žito in gojil koze!« sem razlagal mami in očetu. Onadva pa sta samo še molčala in delala. Nobeden več mi ni odgovarjal. Popolnoma sta me zapustila.

»Kaj bom to v življenju rabil?« sem še enkrat glasno vprašal, ko sta oba že končala delo. Odločil sem se,

da bom še pred polnočjo dobil odgovor.

»Te res zanima?« je tiho rekla mama.

»Seveda me zanima. Zato pa sprašujem!«

»Pusti ga pri miru, greva spat,« je zagodrnjal oče.

»Bom šla,« je rekla mama. »Samo še nekaj opravi!« Oče se je poslovil. Nisem ga pozdravil. Zameril sem mu, ker se je nehal ukvarjati z mano. Mama pa mi je na lepem dala v roke kuhinjsko krpo.

»Na, mogoče boš rabil!«

Nisem vedel, ali me zdaj mama zafrkava ali kaj.

»Kaj naj s to cunjo?« sem vprašal.

»Lahko obrišeš posodo, to boš v življenju rabil,« je rekla in odšla za očetom. Bil sem čisto presenečen in sem že skoraj ubogal, a sem bil tako zaspan, da nisem mogel vstati od mize. Sploh pa – kje ste že videli

otroka, ki bi moral ponoči pospravljati? To je smrtni greh, tako trpinčiti devetletnika! Sploh ne bom več hodil v šolo, sem pomislil. Kdo mi pa kaj more? Kar kmetovati bom začel! Eno kozo že imamo, kmalu bo dobila mladička, počasi bo zrasla cela čreda, saj jaz že vem, da je treba med koze spustiti enega kozla, pa vse dobijo mladiče ... Tako sem premišljeval in mahal s cunjo. Predstavljal sem si, da sem pes, ki kroti kozla; kozel gre proti meni, jaz pa skočim in mu vržem cunjo na roge ... Kozel se zbega, zaleti se

v plot in pade v nezavest, jaz ga polijem z mrzlo vodo in tako se kozlu ravno toliko zbistrijo možgani, da me neha zafrkavati.

V petih minutah sem dokončal nalogo! Mimogrede sem še pobrisal posodo, se oblekel v pižamo, ugasnil luč, vzel svojo skavtsko svetilko in se po prstih odplazil k mami in očetu po poljubček za lahko noč. Veste, da sem ga dobil! In ravno, ko je v zvoniku enajstkrat odbilo, sem si oddahnil in se zaril v posteljo.

Pokvarjena plošča

Rad poslušam muziko, veste, ampak ne kar vsake. Jasno, da ne maram več otročjih pesmic, ki jih poslušajo moja sestra. Pa tudi popevke, ki jih med odmori navijajo sošolke in se zraven zvijajo kot kakšni deževniki, so mi zoprne. Čisto živčen postanem od njih, saj se mi potem še celo popoldne lajnajo v glavi ... Fuj, ne prebavljam jih! Z mamom praviva, da so *pocukrane* in *butaste*.

Zdaj je pa res že čas, da povem, kaj je všeč meni. Tri, štiri, zdaj: stari rokerji! Obožujem stare rokerje! Kakor moj tata, ko je bil še mlad (in so bili mladi tudi rokerji).

Na podstrešju najdem polno škatlo velikih plošč s pesmimi starih rokerjev. »Bi jih lahko zavrtel?« vprašam očeta.

»Potrebuješ gramofon,« mi reče.

»Kaj pa je to?«

Tata mi pomežikne. To pri njem pomeni, da si je nekaj izmislil. Navajen sem že, da ga ne sprašujem, ampak počakam.

In dočakam. Tata pobrska po omarah pri babici. Domov pripelje nenavadno napravo.

»Gramofon,« mi pojasni. S podstrešja prinese enega izmed zaprašenih ovitkov. Zmoči papirnato brisačko in ovitek očisti. Potem iz njega izvleče okroglo črno ploščo. Vzame krpico za brisanje očal ter z njo potegne po plošči. Položi jo na gramofon.

»Tole je magnetna igla,« razlaga, ko dvigne nekakšno ročico. »Igla se vozi po režah na plošči in bere glasbo,« pravi. Tedaj se plošča res zavrti. Zvočnika zakašljata; enkrat, še enkrat, nato postrežeta z glasbo ... Juhu! Kar s stola me dvigne, tako mi je všeč!

Skupaj poslušava. Tata obsedi v moji sobi in se smehlja. Čez čas vstane in gre ven. V sobo pripelje mamo in jo vpraša: »Poznaš ta komad?« Ona prikima, si prinese pručko, sede nanjo in posluša. Iz dnevne sobe pride še moj brat in za njim sestra, ki se začne takoj pozibavati in ploskati v ritmu. Smešna je, prav nič si ni podobna; bolj ji pristajajo pesmi, ki jih poje pri otroškem pevskem zboru ... Naenkrat pa začneta zvočnika ponavljati: »Ajlavju, ajlavju, ajlavju, ajlavju, ajlavju, ajlavju ...«

»Kaj je zdaj to?« vprašam.

»Pokvarjena plošča,« mi odgovori tata. »Iгла se ves čas vozi po istem krogu.«

»Jo lahko premaknemo naprej?«

»Lahko.« Tata rahlo dvigne iglo in jo položi v naslednjo režo. Glasba teče dalje in mi poslušamo.

Čez nekaj časa se moj brat Janez oglasi: »Kaj pomeni *ajlavju*, *ajlavju*, *ajlavju*?«

Ohoho! Tega ne ve! Jaz pa imam angleščino pet in zelo dobro razumem, kaj pomeni *ajlavju*! Stari rokerji so vsi zaljubljeni. Kar naprej vpijejo *ajlavju* in *kismi*. No, kdo bo to razložil Janezu? Če se nobeden ne javi, bom sam!

A že vidim, da ne bo treba. Tata pogleda mamo, ki se hahlja na pručki. Najbrž se bo vsak čas znašel. Počakam. Tata reče: »To pomeni: *rad te imam*, *rad te imam*, *rad te imam* ...«

»A res? A mene?« vzklikne mama. »Seveda, jasno, da mene!« Mama plane s pručke in cmokne očeta na čelo. Potem spet sede, pogleda nas tri, pri-
vzdigne obrvi in doda: »Malo je res *pocukrano*, ni pa *butasto*.«

Biti starejši brat

»Ni kar tako, biti starejši brat,« bom rekel Benjaminu. »To je posebna služba z veliko dela in skrbi.« Mama mi je povedala, da naš prijatelj Benjamin kmalu ne bo več edinec. Takoj, ko ga bom videl, mu bom vse razložil. Malo ga bom tudi prestrašil, seveda, saj mu čisto privoščim, da izgubi nekaj svojega razkošja. Vse dobi, kar si izmisli, lepo vas prosim!

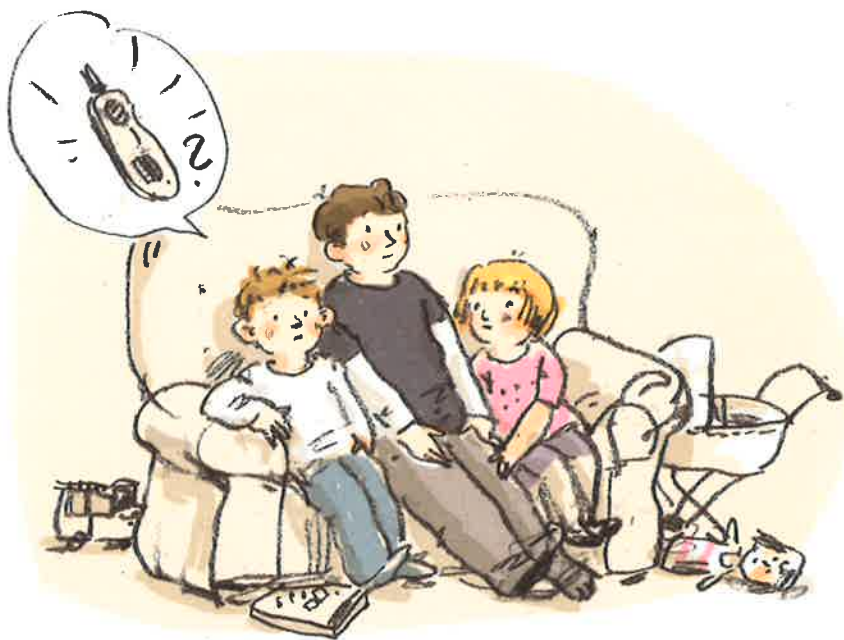
Jaz pravzaprav nisem najstarejši otrok, zato nisem bil nikoli edinec. To že moram priznati. Imam še starejšega brata Tomaža, sem torej mlajši starejši brat in imam za sabo mlajšo sestro Mojco, ki je starejša od naše nove sestrice. Spoznam se na vse položaje v družini; vem, da je fino biti mlajši, ker lahko rečeš, da nečesa ne znaš in ne zmoreš, in potem tisto pade na starejšega. Fino pa je tudi biti starejši, ker lahko mlajšemu ukazuješ (tako da mama ne sliši) in mu soliš pamet (tako da oče ne sliši).

Jaz sem torej drugi otrok. Pred kratkim pa smo dobili četrtega, in ko smo ga čakali, sem bil že kar malo jezen. Kaj nam je bilo tega treba, sem si mislil. A nas ni že zadosti? Predstavljal sem si, da bo dojenček ponoči tulil, da bo vse smrdelo po kakcih, da bo

mama utrujena in bo imela še manj časa za tombolo in pomoč pri angleščini. Ravno je začela z nami kolesariti, pa se je spet zavlekla v dolgočasno hojo po ravnem, ki bo kar trajala in trajala, saj tudi po tem, ko mama nima več trebuha, ne more dojenčka kar vzeti s seboj na kolo, ampak z njim v vozičku počasi špancira po pustih kolovozih ... Vse se je obračalo na slabše! Prej sem bil deležen vsaj nekaj pozornosti, zdaj pa je mama včasih kar omagala in se ulegla na kavč po kosilu, da smo morali otroci, ki imamo že tako preveč dela, pomivati posodo. To se mi enostavno ni zdelo pošteno in smiselno!

Toda naenkrat je dobilo smisel. Ne boste verjeli! Še sam ne vem, kdaj. Kar na lepem sem se zavedel, da komaj čakam, kaj se bo izcimilo iz trebuha. In tistega dne, ko je oče navsezgodaj odpeljal mamo, sploh nismo šli v šolo, ampak smo vsi trije čakali pri babici in dedku ... Čakali in čakali ... Zelo sem se trudil, da bi se s čim zamotil in se delal, da ni nič posebnega in da me sploh ne skrbi ... Ko je pozvonil telefon, smo tako planili, da je prišlo do karambola. Brez potrebe! Bil je mojster, ki je klical dedka in povedal, da pride popoldne popraviti centralno. Ko je drugič pozvonil telefon, smo samo napeli ušesa. A bil je isti mojster, ki je še enkrat klical in povedal, da pride šele zvečer.

Ko je tretjič pozvonilo, niti trznili nismo, možakarja smo imeli vrh glave. Naj pride, kadar hoče, lahko tudi drugo leto, samo neha naj klicariti, sem si mislil. Babica pa je vseeno zopet stekla k telefonu in tako zavriskala, da sem pomislil: gotovo jo že pošteno zebe in je res vesela, da bo kmalu delala centralna! A tokrat ni bil mojster! Bil je naš tata, ki je povedal, da smo dobili sestrico in da je tudi z mamo vse v redu. Zdaj smo vriskali vsi. Celó moj starejši brat, ki mu je bilo do dojenčka še manj kot meni, se je odkrito smehljal.

Zdaj nikoli ne morem siten mimo svoje nove sestrice. Če hočem ostati skisan in zadirčen, je ne smem niti pogledati. Kajti če se zmotim in jo vseeno vidim, se ne morem zadržati, da se ne bi razveselil.

»Dobro je biti starejši brat,« bom povedal Benjaminu, ki se boji, da mu bo dojenček zgrizel kable od računalnika. »Kar brez skrbi,« mu bom rekel.

»Dojenčki sploh ne marajo računalniških kablov! Raje imajo starejše brate, ki jih znajo žgečkati, jim pokazati ubrisan fris, jim zapeti svoje najljubše komade in jih za rokico peljati na dvorišče, ko shodijo.«

Tako mu bom razložil, in ko bo v resnici postal starejši brat, mu bom k novemu položaju tudi čestital!

Kako živijo uši

Je moralo preteči že precej časa od takrat, ko je prva uš prilezla v moje lase. Na vratih naše učilnice je bilo že jeseni obvestilo za starše, da so se v razredu pojavile uši. Seveda, v šolo se pride na začetku šolskega leta! Mogoče to pravilo velja tudi za uši.

Ni se ji bilo težko preseliti z las kakšne sošolke na moje lase, saj se kar naprej objemamo in tiščimo glave skupaj. Ko je moja mama videla obvestilo, me je vsako jutro in vsak večer skrbno prečesala in mi še bolj pogosto umivala glavo. Kmalu pa smo pozabili na listek, ker je izginil z vrat, in jaz sem se spet začela sama česati. Tista prva uš se je verjetno ves ta čas, ko mi je mama pregledovala lasišče, dobro skrivala. Morala je biti trpežna, da je preživela vse nalive in neurja. Potem, ko smo pozabili nanjo, pa si je odahnila in si ustvarila družino. Razširila si je bivališče in izlegla jajčeca, ki se jim reče gnide, po vsem posestvu. Iz gnid so se izvalile mlade uši in te so se še

bolj razpasle. Mlada uš potrebuje samo tri dni, da odraste in izleže jajčeca. Si predstavljate, kako se je ta družina na hitro povečala? Mladi rod se je razseleval, nekatere potomke so si ustvarile družine na glavah mojih dveh bratov, nekaj jih je šlo v mamine lase, celo naša nova sestra je dobila uš v svoje svilene laske. Na očetovo plešo pa ni šla nobena, ker se tam ne bi imela kam skriti.

Pravzaprav jih razumem, ubožice! Tudi one rade živijo. Mravlje imajo mravljišča, zajci brloge, uši pa glave! Ampak mi vihamo nosove in kričimo: »Proč s to golaznijo, s to gnusobo! Fuj!«

Tudi moja mama se jih ni razveselila. Vpila je: »O, nagnusna zalega!«, vila roke, letela v lekarno po različne pripomočke in potem se je začelo ...

Najprej sem morala pol ure prenašati smrdljiv šampon na svoji glavi. Po tem, ko mi je mama lase izprala, jih obrisala in počesala, me je tudi ostrigla. Rekla mi je, da sem s kratkimi lasmi še bolj luštna kot prej, in tudi sama sem bila vesela, ko sem se pogledala v zrcalo. Nato je izvedla iztrebljanje uši še pri obeh bratih in pri sebi. Oprala je vso posteljnino, očistila glavnike, zamenjala brisače v kopalnici in zvečer je bilo v hiši tako snažno kakor za božič.

Naslednji dan je kupila električni glavnik, ki ubija uši. (Sem in tja se še zmeraj kakšna izvali, ker šampon ni uničil vseh gnid.) Zdaj se vsi po vrsti namesto večernega branja češemo z brnečo napravo.

Pravzaprav je to eno strašno početje! Za lahko noč, pred spanjem, ubijamo nedolžne živali! Ugonobili smo cele rodove, celo vrsto potomcev tiste prve uši, ki se je na začetku šolskega leta naselila na moji glavi! Ni čudno, da nam oče dela šlik šlak pri vratih kopalnice. On ima lahko čisto vest, saj ni umoril niti ene! Mi smo ga prej tolikokrat dražili in ga spraševali, kje je bil, ko so delili lase! Zdaj se nam pa smeje in pravi: »Sem bil tam, kjer so delili lase, sem bil! Ampak so imeli samo še ušive, pa jih raje nisem vzel!«

KAZALO

- 6 Delo je lahko veselo
- 13 Kakšno drevo zraste iz mačka
- 18 Pomožna ptičja starša
- 25 Poskusna država
- 31 Kam pelje pot čez polje
- 34 Voščilo na silo
- 39 S krompirjem nimamo krompirja
- 42 Rad bi, pa ne morem
- 48 Pokvarjena plošča
- 52 Biti starejši brat
- 59 Kako živijo uši

»Tralalala, hopsasa, hahaha ...«

Cenjeni(a) bralec(ka), združiva svoje sposobnosti, sposodiva si Janezove besede »Tralalala, hopsasa, hahaha ...« in njegovo edinstvenost, ne pozabiva na prostodušnost in igrivost pisanja pisateljice Nataše Konc Lorenzutti ter vse skupaj zmešajva s čarobno paličico volje v čarovnijo besed, ki ne bo osrečila le tvojih bralcev/poslušalcev, ampak predvsem tebe, če boš seveda sledil(a) nadaljevanju s svinčnikom v roki in popisal(a) svoj list papirja, kot je to storil Janez. Lahko ga sprva tudi zmečkaš, če se ti zdi trenutno početje nesmisel, a prepričana sem, da te bo osrečilo. Poskusi ugotoviti, v kakšno drevo lahko zrasteš Ti.

Predaj se življenju pisanja, svojim sposobnostim in izkušnjam – igray se z lepimi besedami in bodi ponosen(a) nase ter na svoje delo!

Hvala, dragi bralec(ka)!

Anita Dernovšek

Delo je lahko veselo

Janezu se je pisanje domače naloge zdelo neumno opravilo. Zakaj? Misliš, da sploh ne mara pisati domačih nalog ali mu ni všeč samo to, kar mora narediti za domačo nalogo?

Sprva se zdi, da ima vse vajeti v rokah mama. Kdaj in kako vajeti v svoje roke prevzame Janez? Pojasni svoje mnenje.

Čigavo ravnanje se ti zdi bolj zabavno in zanimivo?

Kako bi povezal(a) s prebrano zgodbo pregovor Konec dober – vse dobro?

Poskušaj posnemati pisateljičin način pisanja in piši o svojih dogodivščinah, ko nisi želel(a) narediti domače naloge ali opraviti kakšnega dela.

Kakšno drevo zraste iz mačka

So učitelji res obsedeni s hišnimi ljubljenci in ljudje razneženi, ko se družijo z njimi ali pripovedujejo o njih? Napiši kratko zgodbo.

Imaš tudi ti hišnega ljubljence (hihihi – tudi jaz sem učiteljica)?

Zagotovo lahko deliš z mano kakšno zabavno dogodivščino.

Kaj misliš, zakaj in v kaj/koga se zaljubijo hišni ljubljenci?

Opiši drevo, ki bi zraslo iz mačke ali iz tvojega hišnega ljubljence, če bi bralca(ko)/poslušalca(ko) želel(a):

- nasmejati,
- strašiti,
- raznežiti.

Kakšne zgodbe lahko zrastejo iz prebranih zgodb knjige *Kakšno drevo zraste iz mačka*? Kako te nagovarjajo, kakšne občutke zbujajo v tebi? Napiši ali nariši zabavno ilustracijo.

Pomožna ptičja starša

Katerega dogodka se spomniš, če bi ga zapisal(a) v dnevnik z naslovom *Starši nimajo zmeraj prav* ali pa *Takšni so majhni otroci – vedno delajo po svoje*?

Skrb za živali v ljudeh vzbuja sočutje. Kako se kaže pri Janezu in Mojci, ko najdeta majhnega kosa?

Od nekdanje ptice velja za simbol duše in življenja. Kaj vse je prinesla rešena ptica v življenje vseh družinskih članov?

Poskusna država

Kakšna je bila Janezova država in pravila predsednikovanja? Napiši seznam pravil, ki bi jih moral(a) upoštevati ti, če bi želel(a) postati državljan(ka) te države.

Kakšna bi bila tvoja pravila, če bi za en teden postal(a) minister za okolje in prostor, šolstvo, zdravstvo, finance ...?

Kakšne ukrepe bi sprejel(a) in kako bi jih predstavil(a) na tiskovni konferenci, če bi te novinarji vprašali, čemu služijo novi ukrepi in kakšno vrednost imajo za državljane(ke)?

Kam pelje pot čez polje

Zagotovo si že večkrat razmišljal(a), zakaj in čemu se učimo? Napiši besedilo, s katerim me boš prepričal(a), da je učenje smiselno – ali pa, da ni.

Kam te pelje pot čez polje učenosti? S čim v prebrani zgodbi se ne/strinjaš, kaj ti je dalo misliti?

K čemu se ti vračaš, kdo/kaj zbuja tvoj nemir in radovednost? Veš, kdo je Vinetou? In zakaj meniš, da je pomembno priti do Volčje Drage?

Voščilo na silo

V čem se kažejo Janezova samosvojost, ustvarjalnost in ljubeznivost?

Kako ti občutiš materinski dan? Se spomniš kakšnega, ki je bil še prav posebej nenavaden?

Kako se kažeta mamina in Janezova naklonjenost in povezanost?

S krompirjem nimamo krompirja

Kaj pomeni imeti krompir v življenju? To, da ga velikokrat jemo za kosilo? Ne? So v Janezovi družini imeli krompir? Zakaj in kako se to kaže?

V družini so gojili krompir, skrbeli za rože in odnose. Kako in zakaj jim je to uspevalo?

Se ti zdi, da imaš ti krompir v življenju? Prepričana sem, da se ti je kdaj kaj zabavnega zgodilo v družini, šoli, s prijatelji ... Napiši svojo zgodbo.

Rad bi, pa ne morem

Kako bi prebrano zgodbo povezal(a) s pregovorom Kar je treba, ni težko in z mislijo Domišljija in igra sta najpomembnejši igrači v življenju otroka?

Kakšna je Janezova, Mojčina in Tomaževa mama? Naštej čim več njenih značajskih lastnosti, ki jih razbereš iz njenih ravnanj. Pojasni, kako se je tokrat in kdaj prej pokazala njena iznajdljivost, strpnost, odločnost in ljubeznivost.

Kakšna se ti zdita starša? Primerjaj ju med seboj. V čem sta podobna/različna, če ju primerjaš s svojimi starši?

Kako vzgajata svoje otroke? Kaj meniš, katere vrednote jim želita privzgojiti?

Pokvarjena plošča

Si že kdaj videl(a) gramofon (beri: ne morem verjeti, da te to sprašujem)? Ne zameri, a če ne veš, kako se oglašja gramofon, ko igla, ki drsi po plošči, ne preskoči besede ajlavju in se le-ta ponavlja, se razen ob posrečenem maminem poljubčku očetu, ne boš nasmehnil(a). Se motim?

Je tudi beseda ajlavju (verjetno te preseneti tudi takšen zapis besede) »obrabljena« kot pokvarjena plošča?

Biti starejši brat

Trije otroci dobijo še eno sestrice. Kaj si pomislil(a) in kako si se počutil(a), ko si to prebral(a)?

Dobro je biti starejši/mlajši brat/sestra. Izberi poljubne besede v svoj stavek in pojasni izbrano.

V družini sta ves čas prisotna igrivost in humor. Zakaj je temu tako in kdo se ti zdi v družini najbolj zaslužen za takšno vzdušje? Zakaj se ti zdi pomembno, da je pod družinsko streho doma tudi veselje? Kaj meniš, od česa/koga je odvisno, ali je doma prisotna razigranost?

Kako ti prinašaš v svoje in življenje tvojih bližnjih radost in igrivost?

Kdo in kako je v tvoji družini zaslužen za ministra dobrih odnosov? Kaj misliš, bi država potrebovala tudi takšen ministrski stolček? Razloži.

Kako živijo uši?

»Proč s to golaznijo, s to gnusobo! Fuj!« so pospremili v družini tudi ta nevesel dogodek na in v glavah. Kako so se spogledali iz oči v oči z ušmi?

Kdor se zadnji smeje, se najslajše smeje. S katerim družinskim članom lahko povežeš to misel? Pojasni svojo odločitev.

Si se tudi ti že spopadel(a) s to nadlogo? Kakšen je bil boj? Kako si videl(a) v boju svojega nasprotnika? Lahko se vživiš tudi vanj in opišeš zgodbo z očmi nedolžne žrtve, ki se ji majejo tla pod nogami in ji življenje visi na nitki. Prepričana sem, da bo pripoved zabavna.

Nataša Konc Lorenzutti

Kakšno drevo zraste iz mačka

Ilustracije: Ana Zavadlav

Zbirka: Miškolinke

MIŠ založba

Miš d.o.o.

Gorjuša 33, 1233 Dob

info@miszaloza.com

www.miszaloza.com

OSNOVNA ŠOLA
DRAGA BAJICA VIPAVA
KNJIŽNICA

Jezikovni pregled: Petra Tomše

Uredila: Gaja Kos

Oprema in prelom: Ana Zavadlav

Didaktično gradivo: Anita Dernovšek

Jezikovni pregled didaktičnega gradiva: Špela Habulin

Za založbo: Anže Miš

Dob, 2021

Copyright © Miš d.o.o. 2012

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-32

KONC Lorenzutti, Nataša

Kakšno drevo zraste iz mačka / Nataša Konc Lorenzutti ; ilustrirala Ana Zavadlav. -

2. izd., 1. natis. - Dob pri Domžalah : Miš, 2021. - (Zbirka Miškolinke) -

ISBN 978-961-272-483-2

COBISS.SI-ID 69238019

Miš založba podpira avtorske pravice. Spoštovanje avtorskih pravic spodbuja ustvarjalnost, opogumlja različne glasove, promovira svobodo govora in ustvarja raznoliko kulturo.

Hvala, ker ste kupili avtorizirano izdajo te knjige in ker ne kršite Zakona o avtorski in sorodnih pravicah z reproduciranjem, skeniranjem ali distribuiranjem katerekoli dela te knjige brez našega dovoljenja. S tem podpirate knjižne ustvarjalke in ustvarjalce ter omogočate založbi, da še naprej izdaja knjige za vse bralce.

Druga izdaja, prvi natis, natisnjeno v 4500 izvodih.